

Yxa och sågbevis

För att få ta yxa/sågbevis måste du visa att du kan hantera yxa och såg samt regler kring verktygen. Vad du ska kunna är:

- Skogsfolkets Hederskodex
- Yxans och sågens delar
- Lämna och ta emot yxa och såg samt bära dem
- Hantera en yxa och såg
- Vässa en yxa

Skogsfolkets Hederskodex

- Jag använder yxa och såg som verktyg. Inte som leksaker
- Jag håller verktygen rena och skarpa
- Jag är varsam om andras egendom och allt levande

Yxans delar

Du måste kunna berätta vilka olika delar som finns på verktygen och förklara var de olika delarna sitter och vad de har för funktion. Du ska också veta hur en brynsten ser ut.

Lämna och ta emot en yxa

När man lämnar över en yxa ska man hålla yxan så att den inte kan skada mottagaren eller överlämnaren. Ett sätt är att hålla i yxhuvudet med eggen åt sidan så att mottagaren kan ta skaftet.

Hantera en yxa

- **Yxan ska vara försedd med eggskydd, när den inte används.**
- Stå stadigt när du hugger.
- Se till att inte någon står för nära
- Se till att du har ett ordentligt underlag när du klyver ved
- Sluta hugga när du börjar känna dig trött
- När du förflyttar dig med yxan, greppa runt yxhuvudet med eggen bakåt. Låt skaftet peka uppåt och stödja sig mot armen
- När du kvista ett träd gör det från rotändan mot toppen

Vässa en yxa

För att kunna vässa yxan behöver man ett bryne och ibland även en fil. Fila gör du om eggen blivit taggig. Fila så att eggen har en jämn linje innan du börjar med brynstenen.

Det finns flera olika sorters bryne men de flesta behöver lite vätska för att fungera. Som vätska använder man vatten, saliv eller olja. Det finns också diamanbrynen som inte behöver någon vätska för att fungera. Hur man vässar yxan är dock gemensamt för alla sorters brynstenar.

- Fukta brynstenen
- Håll brynstenen i 15° vinkel mot yxans blad
- Rör brynstenen i cirkelformade rörelser

Fortsätt röra brynstenen i cirkelrörelser tills yxan är så vass som den ska vara. Glöm inte bort att torka av brynstenen efter att du har brynt den och ta hand om brynstenen (lägg den på tork, borsta av).

Sågens delar

Lämna och ta emot en såg

När man lämnar över en såg ska man hålla sågen så att den inte kan skada mottagaren eller överlämnaren. Ett sätt är att hålla sågbladets rygg så att mottagaren kan ta i skaftet.

Hantera en såg

- **Sågen ska vara försedd med sågskydd över tänderna när den inte används.**
- Se till att sågen är vass, byt annars sågblad
- Stå stadigt när du sågar.
- Se till att inte någon står för nära
- Se till att det du ska såga ligger stadigt innan du börjar såga
- Håll inte fingrarna för nära sågen
- Sluta såga när du börjar känna dig trött
- Låt inte sågen bli våt - torka av den när du använt den.

När du bevisat att du kan allt om yxa och såg samt hur den ska användas får du yxa/ sågbeviset. När du fått märket måste du fortsätta följa reglerna, annars tar vi tillbaka märket.

/Ledarna